

Κόσμος

Κλονίζεται το αριστερό success story

Η Βραζιλία βρίσκεται στα πρόθυρα της ύφεσης, η ανεργία, η κοινωνική δυσαρέσκεια και το κόστος δανεισμού αυξάνονται και η δημοτικότητα της προέδρου Ρουσέφ έχει κατρακυλήσει στο 8%

Η δημοτικότητα της 67χρονης προέδρου Ντίλμα Ρουσέφ είναι η χαμηλότερη που έχει καταγραφεί σε πρόεδρο της Βραζιλίας από την επιστροφή της χώρας στη δημοκρατία το 1985: μόλις 8%

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΤΑΝΙΑ ΜΠΟΖΑΝΙΝΟΥ

«*Αύξηση δαπανών χωρίς αύξηση της φορολογίας; Αυτό δεν είναι βιώσιμο. Αν θέλετε να γίνουμε Ελλάδα και να λέτε όχι σε κάθε είδους φόρο, αυτό θα έχει συνέπειες. Για να μη γίνουμε η επόμενη Ελλάδα πρέπει να αντιμετωπίσουμε την πραγματικότητα της επιδείνωσης των δημοσιονομικών και να δημιουργήσουμε τις βάσεις για επιστροφή στην ανάπτυξη*» προειδοποίησε την περασμένη Κυριακή ο υπουργός Οικονομικών της Βραζιλίας Ζοακίμ Λέβι, ο επονομαζόμενος και «ψαλιδοχέρης» για την ικανότητά του στις περικοπές. Υστερα από μια δεκαετία και πλέον οικονομικής άνθησης και 13 χρόνια αριστερής διακυβέρνησης από το Κόμμα των Εργατών, η μεγαλύτερη οικονομία της Λατινικής Αμερικής και έβδομη μεγαλύτερη στον κόσμο οδεύει προς την ύφεση.

Παράλληλα η δημοτικότητα της 67χρονης προέδρου Ντίλμα Ρουσέφ, που επανεξελέγη πέρυσι για δεύτερη θητεία, υποστηριζόμενη κυρίως από την εργατική τάξη, είναι η χαμηλότερη που έχει καταγραφεί σε πρόεδρο της Βραζιλίας από την επιστροφή της χώρας στη δημοκρατία το 1985: μόλις 8%. Τις τελευταίες εβδομάδες πολλοί Βραζιλιάνοι κατεβαίνουν στους δρόμους

εναντίον της Ρουσέφ, κόρης εύπορου μετανάστη από τη Βουλγαρία και πρώην μαρξίστριας, η οποία, αν και βασανίστηκε από τη χούντα στη δεκαετία του '70, δεν αποκάλυψε τα ονόματα των συντρόφων της. Οι διαδηλωτές όμως που κατέβηκαν τις τελευταίες εβδομάδες στους δρόμους εναντίον της ανήκουν κυρίως στην προνομιούχα τάξη των εύπορων λευκών.

Ο Κάννινο Μέντες ντε Αλμείντα, καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κάννινο Μέντες του Ρίο ντε Τζανέιρο και μέλος της Ακαδημίας της Βραζιλίας, δεν πιστεύει ότι η Βραζιλία φλερτάρει με την ύφεση αλλά ότι «*αντιμετωπίζει την εσωτερική και εξωτερική αντίστιξη προς τη τμηματική πρόσβαση στην αγορά που βίωσαν περίπου 60 εκατομμύρια Βραζιλιάνοι την τελευταία δεκαετία. Παράλληλα αντιμετωπίζει τη διεθνή οικονομική δυναμική που παραμένει σε ένα πλαίσιο υπερβολικής συγκέντρωσης του εθνικού πλούτου*», όπως λέει στο «Βήμα».

«*Η παρούσα κυβέρνηση δεν έχει χάσει την ταυτότητά της ούτε την απήχισή της ως δύναμη της Αριστεράς*» προσθέτει ο κ. Μέντες ντε Αλμείντα. «*Αντίθετα, ταυτίζεται με τις δημοκρατικές ελευθερίες μέσω των οποίων η πρόεδρος Ρουσέφ αντιμετωπίζει*

Δίπλα στο ομοίωμα του «φυλακισμένου» Λουίζ Ινάσιο Λούλα ντα Σίλβα πολίτες συμμετέχουν σε αντικυβερνητική διαδήλωση στο Σάο Πάολο

τις αντιδράσεις με υψηλό σεβασμό προς τα ανθρώπινα δικαιώματα και το δικαίωμα στις διαδηλώσεις. Οι φωνές για την καθαίρεσή της έχουν υποχωρήσει, ενώ η συμμετοχή στις τελευταίες διαδηλώσεις ήταν μειωμένη».

Προς το παρόν η Ρουσέφ παραμένει προσωπικά αλώβητη από τα σκάνδαλα που αποκαλύπτονται στη Βραζιλία, με κυριότερο εκείνο του κρατικού πετρελαϊκού γίγαντα Petrobras, ύψους 2 δισ. δολαρίων και πλέον. Κατασκευαστικές εταιρείες πλήρωναν μίζες για να λαμβάνουν συμβόλαια για την ανέγερση δι-

υλιστηρίων κ.τ.λ. Μερικά από τα χρήματα κατέληξαν στα ταμεία του Κόμματος των Εργατών, άλλα στις τσέπες στελεχών της Petrobras.

Το υπόλοιπο όμως της θητείας της Ρουσέφ αναμένεται δύσκολο. Η ανεργία αυξάνεται, ο προϋπολογισμός εμφανίζει έλλειμμα και το κόστος δανεισμού της χώρας ανεβαίνει. Αν η κρίση επιδεινωθεί, ένα πιθανό σενάριο είναι το μεν Κόμμα των Εργατών να κλίνει ακόμη πιο αριστερά, ενώ η ίδια η Ρουσέφ προς τα δεξιά σε μια προσπάθεια να πετύχει την ανάκαμψη της οικονομίας.

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΛΟΥΛΑ

Νυν λομπιστας, πιθανός υποψήφιος ξανά

Στο προσκήνιο επέστρεψε ο Λουίζ Ινάσιο Λούλα ντα Σίλβα για να υπερασπιστεί τη διάδοχο και προστατευόμενη του Ρουσέφ. «*Οι αντίπαλοί μας μιλούν για μένα από το πρωί ως το βράδυ. Είναι όμως δυσκολότερο να σκοτώσεις ένα πουλί όταν πετάει. Γι' αυτό άρχισα πάλι να πετάω*» δήλωσε ο 69χρονος Λούλα σε πολιτική συγκέντρωση στο Σάο Πάολο την περασμένη εβδομάδα, παραδεχόμενος ότι μπορεί να είναι υποψήφιος για την προεδρία στις εκλογές του 2018. Ο Λούλα, από τους ιδρυτές του Κόμματος των Εργατών, κυβέρνησε από το 2003 ως το 2011 και ήταν ο πρώτος αριστερός πρόεδρος της Βραζιλίας. Οι δύο θητείες του χαρακτηρίστηκαν από οικονομική άνθηση και από γενναιόδωρα κοινωνικά προγράμματα που έβγαλαν δεκάδες εκατομμύρια Βραζιλιάνους από τη φτώχεια.

Η επιστροφή του στο προσκήνιο όμως χαρακτηρίζεται από άρωμα σκανδάλων. Πιο πρόσφατη η αποκάλυψη ότι μετά την αποχώρησή του από την πολιτική ο Λούλα ενεργούσε με το αζημίωτο ως λομπιστας για τη βραζιλιάνικη κατασκευαστική εταιρεία Odebrecht στην Κούβα. Το πρόβλημα είναι ότι ο ιδιοκτήτης της Odebrecht συνελήφθη τον Ιούνιο στη Βραζιλία για την ανάμειξή του στο τεράστιο σκάνδαλο της Petrobras.

Οι πρώτες δημοσκοπήσεις έδειξαν ότι αν έβαζε σήμερα υποψηφιότητα ο Λούλα θα έχανε και από τους τρεις πιθανότερους αντιπάλους του. Οι πολιτικοί αναλυτές όμως πιστεύουν ότι δεν πρέπει να υποτιμάμε την απήχισή του, εκτός αν βρεθεί ευθέως αναμειγμένος σε σκάνδαλο.

Ο ασπρομάλλης σήμερα πρώην πρόεδρος Λούλα

Ο καθηγητής Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Τζορτζ Ουάσιγκτον των ΗΠΑ Στίβεν Κάπλαν

Σκάνδαλα, δημόσιες υπηρεσίες και ανικανότητα

«*Δεν πιστεύω ότι η ρίζα της έλλειψης δημοτικότητας της κυβέρνησης Ρουσέφ είναι ιδεολογική. Οι κυβερνητικές παρεμβάσεις στην κοινωνική πολιτική αποδείχθηκαν επιτυχημένες, 22 εκατομμύρια άτομα σώθηκαν από τη φτώχεια αφότου το Κόμμα των Εργατών ανέβηκε στην εξουσία υπό τον Λούλα το 2003*» λέει στο «Βήμα» ο Στίβεν Κάπλαν, καθηγητής Πολιτικών Επιστημών και Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Τζορτζ Ουάσιγκτον των ΗΠΑ, με ειδίκευση στη Λατινική Αμερική. Αποδίδει τα προβλήματα της σημερινής κυβέρνησης «*στο σκάνδαλο διαφθοράς στην κρατική πετρελαϊκή εταιρεία Petrobras, στις αυξανόμενες ανησυχίες για την ποιότητα και την προσβασιμότητα στις δημόσιες υπηρεσίες, στην υποβάθμιση της χώρας*

από τους οίκους αξιολόγησης και στην ανικανότητα της κυβέρνησης Ρουσέφ να κρατήσει ενωμένο τον κυβερνητικό συνασπισμό. Όλα αυτά σκίασαν την πίστη του κοινού στην ικανότητά της να κυβερνήσει».

Για να αντιμετωπίσει τα οικονομικά προβλήματα «*προσπαθεί να δρομολογήσει αλλαγές στην οικονομική διακυβέρνηση με φόντο την υποχώρηση της εμπιστοσύνης των καταναλωτών, τις χαμηλές επενδύσεις, το ισχυρό νόμισμα και τις συνεχιζόμενες ανησυχίες για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας*» συνεχίζει ο κ. Κάπλαν. «*Η κυβέρνηση Ρουσέφ εφαρμόζει δημοσιονομικές προσαρμογές για να ενισχύσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, να ελέγξει τον πληθωρισμό και την επιδεινούμενη*

πιστοληπτική της ικανότητα, αλλά συναντά έντονες αντιδράσεις στο Κογκρέσο και στον βιομηχανικό τομέα προκειμένου να αποσύρει τα μέτρα. Το αδιέξοδο αυτό περιπλέκει ακόμη περισσότερο το ήδη δύσκολο οικονομικό κλίμα».

Μια αιτία της έλλειψης δημοτικότητας της Ρουσέφ είναι η ανικανότητά της να συνάψει συμμαχίες. Ο προκάτοχός της, ο Λούλα, είχε οικοδομήσει ευρεία συμμαχία που περιλάμβανε συνδικάτα, φοιτητές, οικολόγους και πολλούς από τη μεσαία τάξη. Η Ρουσέφ όμως δεν διαθέτει τη ζεστασιά που αποπνέει ο Λούλα. Χαρακτηριστικό είναι ότι μετά την πλαστική εγχείρηση που έκανε στο πρόσωπό της πριν από μερικά χρόνια το ανέκδοτο που κυκλοφορούσε στη Βραζιλία είναι αν θα κάνει πλαστική και στην προσωπικότητά της.